

Informatie voor ouders over de koemelkprovocatietest

Bij uw kind is de verdenking van een koemelkallergie naar voren gekomen en is de mogelijkheid van een koemelkprovocatietest geopperd. Dit informatiedocument is bedoeld om u voor te lichten over de koemelkprovocatietest. De voor- en nadelen van deze test evenals de werkwijze worden besproken. Tot slot wordt informatie gegeven over de afdeling waar deze test plaatsvindt.

Inleiding

Voedselallergie komt veel bij kinderen voor. Vooral koemelk, kippenei, pinda, noten, vis en schaaldieren, soja en soms tarwe kunnen aanleiding geven tot diverse klachten. Deze klachten kunnen uiteen lopen van zwelling, galbulten of eczeem, astmatische klachten, maag- en darmklachten, tot zelfs hevige shockreacties. Tot op heden is de enige manier om voedselallergische klachten te behandelen het vermijden van dat voedingsmiddel. De ervaring leert dat het niet eenvoudig is om ondubbelzinnig te bepalen welke voedingsmiddelen inderdaad klachten veroorzaken. Dit leidt er vaak toe dat veilige voedingsmiddelen onnodig vermeden worden, wat kan leiden tot overbodige, strenge diëten, die soms in voedingswaarde te kort schieten. Wanneer er terecht reden is om een voedingsmiddel te vermijden, blijkt het vaak moeilijk om dit consequent uit het dieet te laten. Daarom is het van belang zo groot mogelijke zekerheid te krijgen over welke voedingsmiddelen allergische klachten veroorzaken en welke veilig geconsumeerd kunnen worden.

Onderzoek bij vermeende voedselallergie

Helaas bestaat er geen eenvoudige test die aan kan geven welke voedingsmiddelen klachten veroorzaken en vermeden dienen te worden en welke voedingsmiddelen veilig gebruikt kunnen worden. Zelfs de allergietest op voedingsmiddelen (bloedonderzoek of huidtest) geeft aan dat een allergisch reageren *kan* gebeuren, maar geeft niet aan dat het *zal* gebeuren bij het eten van het geteste voedingsmiddel. De enige manier om dit zeker te weten is om een provocatietest te doen waarbij de voeding onder gecontroleerde omstandigheden voorzichtig aan de patiënt gegeven wordt. Niet alleen wanneer de rol van voeding bij klachten niet zo duidelijk is, maar ook wanneer dit duidelijk lijkt te zijn, is dit de beste werkwijze. Deze procedure kan zowel van belang zijn om aan te tonen dat uw kind reageert op de gebruikte voeding, als ook dat de voeding juist geen klachten veroorzaakt. Uit ervaring blijkt dat men zich gemakkelijk vergissen kan en voedingsmiddelen als boosdoeners ziet, terwijl ze dat in feite niet zijn. Dit heeft het ongewenste effect dat voor het kind belangrijke voedingsmiddelen voor lang- of kortere tijd uit het dieet gelaten worden. Het ondubbelzinnig bewijzen dat een voedingsmiddel de klachten veroorzaakt kan het beste gebeuren met de zogenaamde dubbelblinde placebo gecontroleerde provocatietest (DPVP-test). Deze test is de meest betrouwbare manier gebleken om aan te tonen of een bepaald voedselbestanddeel (in het geval van uw kind koemelk) inderdaad de oorzaak is van de klachten.

De DPVP-test

In deze test krijgt uw kind op twee verschillende dagen een voeding aangeboden. Tussen beide dagen zal minimaal twee weken zitten. Op een van beide dagen van de test zit in de voeding de koemelk verstopt, op de andere dag van de test ontbreekt dit. De koemelk wordt verborgen in een voeding waar uw kind wel tegen kan. Op het moment van de testen weet niemand die de test uitvoert op welke dag de koemelk gegeven wordt. Zowel patiënten als artsen zijn dus "blind" voor het gegeven materiaal, vandaar de benaming "dubbelblind onderzoek". Dit zorgt ervoor dat er zonder vooroordeel gekeken wordt wat er gebeurt, hetgeen de meest betrouwbare resultaten geeft. Er wordt begonnen met een kleine hoeveelheid die als veilig beschouwd wordt. Hierna wordt er op vaste tijden geleidelijk meer van de testvoeding gegeven. Iedere keer wordt nauwkeurig nagegaan of er iets gebeurt. Na de tweede testdag wordt gekeken of uw kind een reactie vertoonde op de dag dat het koemelk kreeg. Indien dit zo was dan is uw kind dus allergisch en zult u advies krijgen over een koemelk-vrij dieet. Blijkt uw kind niet allergisch te zijn dan krijgt u adviezen over hoe u thuis weer kunt starten met zuivelproducten.

Het is gebleken dat dit de meest betrouwbare manier is om de diagnose koemelkallergie te stellen.

Risico's en nadelen

Het doel van het provocatieonderzoek is óf het gebruik van voedingsmiddelen veilig te stellen óf om duidelijk te maken dat ze de oorzaak zijn van allergische klachten. In dit laatste geval zal blijken dat deze klachten door de provocatie veroorzaakt worden. Alhoewel er veel aandacht is besteed aan het beperken van deze reacties door vooral de aanvangshoeveelheid heel gering te maken, is er toch een kans dat er een reactie zou kunnen optreden. Dit is de reden dat dit onderzoek in het ziekenhuis plaats vindt en ook de reden dat er voorzorgsmaatregelen genomen zijn om optredende klachten zo goed mogelijk op te vangen. Verder is het onderzoek tijdrovend omdat er 2x een ochtend of middag besteed moet worden om de provocatie uit te voeren.

Voordelen

Het grootste voordeel van het onderzoek is dat het de enige goede manier is om duidelijkheid te krijgen over de rol van voeding bij klachten. Dit betekent dat het dieet op de juiste manier een optimale samenstelling kan krijgen. Ook bij het optreden van reacties en klachten leren de ouders over het probleem (bijvoorbeeld de hoeveelheid voeding en de tijd die nodig zijn om klachten te veroorzaken) en de ervaring is dat de ouders en soms ook het kind meer gemotiveerd worden om de dieetadviezen op te volgen. Ook kunnen afspraken gemaakt worden voor vervolgonderzoek, b.v. in sommige gevallen om te kijken of de allergie na verloop van tijd verdwijnt.

De DPVP-test in het Nij Smellinghe

Recent is, in samenwerking met het Beatrix Kinderziekenhuis te Groningen, gestart met het verrichten van deze provocatietesten in het Nij Smellinghe Ziekenhuis. Omdat een allergie voor koemelk het meest voorkomt hebben wij er voor gekozen te starten met provocatietesten voor koemelk. In de toekomst zullen ook andere allergieën (zoals op soja en kippeneiwit) kunnen worden getest. Aangezien er soms reacties kunnen optreden bij het geven van voedingsmiddelen worden deze testen verricht op onze kinderafdeling. Op onze kinderafdeling is alles aanwezig om de koemelkprovocaties goed en veilig uit te kunnen voeren. De voedingen die gebruikt worden voor de provocatie zijn speciaal voor dit doel ontwikkeld en worden gemaakt op de dag dat uw kind komt voor de koemelkprovocatie. Hierbij is rekening gehouden met o.a. de ernst van de reacties op koemelk in het verleden en vele andere gegevens om tot een optimale veiligheid te komen. Verder wordt de test begeleid door een speciaal voor deze testen opgeleide verpleegkundige en arts. Er zal een nauwkeurige observatie en registratie plaatsvinden van de eventuele reacties op de koemelkprovocatie. Aan het eind van het onderzoek wordt op basis van de uitslag een dieetadvies gegeven. Hiervan krijgen uw consultatieburo en huisarts een verslag. Daar wij deze test verrichten in samenwerking met het Beatrix Kinderziekenhuis zal er laagdrempelig overleg plaatsvinden tussen onze artsen en de artsen aldaar.

Aanmelding van uw kind voor een DPVP-test

Aanmelding van uw kind voor deze test verloopt via uw huisarts. U en uw kind zullen poliklinisch gezien worden in het Nij Smellinghe Ziekenhuis door Mw. C.D. Peer, kinderarts. Zij zal beoordelen of uw kind de test kan ondergaan en de test nogmaals uitleggen. U zult begrijpen dat bij ieder kind het exacte verloop van het onderzoek weer wat anders zou kunnen zijn. Het doel is om zo duidelijk en helder mogelijk een beeld te krijgen of uw kind nu wél of niet een koemelkallergie heeft.

Tot slot

Als u nog vragen heeft over de gang van zaken, kunt u contact opnemen met de polikliniek kindergeneeskunde van het Nij Smellinghe Ziekenhuis, 0512-588286